

lesbrief
bij
de
voorstelling

Vogelkind

informatie voor de leerkracht

VOORWOORD

Door Jack Timmermans – artistiek leider De Stille

Voor u ligt de lesbrief van de voorstelling VOGELKIND.

In deze lesbrief bieden wij u onderwerpen aan die de voorstelling in een bredere context zetten. Onderwerpen die gedeeltelijk en geheel met de inhoud te maken hebben en in de voorstelling zijn terug te vinden. Een bredere kennis beïnvloedt de wijze van kijken en verdiept de ervaring.

Voor de leerkrachten die de stap verder willen zetten en de kinderen laten dansen, hebben we twee korte danslessen toegevoegd.

DE STILTE

De Stille maakt dansvoorstellingen speciaal voor kinderen. Het gezelschap is volledig professioneel en wordt structureel ondersteund door het Rijk, provincie Noord-Brabant en de gemeente Breda. Dagelijks krijgen de dansers hun training: klassiek ballet of moderne dans. Als er geen voorstellingen gedanst worden, zijn er repetities in de eigen dansstudio's. Bij De Stille dansen in het seizoen 2011-2012 dertien dansers. De drie die VOGELKIND dansen komen uit Italië en Polen. De dansers zijn bij De Stille gekomen omdat zij de besten waren in de audities.

DE VOORSTELLING

Binnenkort gaat u met uw klas kijken naar deze dansvoorstelling. Dans als theatervorm is niet voor ieder kind een vanzelfsprekendheid. Het 'vertellen' zonder tekst is kenmerkend voor dans. Dat is de taal, waarin wij met elkaar op een onbewust niveau communiceren. Ieder kind, of volwassene, heeft een andere associatie bij het woord dans. De één denkt aan videoclips, een ander aan streetdance of aan ballet met tutu en spitzen. Om de leerlingen goed voor te bereiden op deze voorstelling is het van belang hen kennis te laten maken met de inspiratiebronnen die tot de voorstelling hebben geleid. Die inspiratiebronnen zijn te vinden in de taal, natuurkunde, biologie, mythologie, geschiedenis en techniek. In het leerlingenboekje en de voor het digibord ontwikkelde powerpointpresentatie komen de bronnen aan bod.

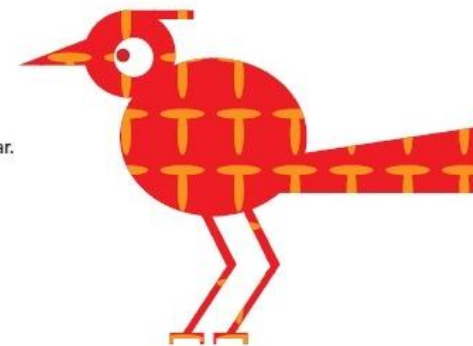
Een magische ontmoeting tussen een vogel en een kind nodigt je uit je vleugels uit te slaan naar een denkbeeldige wereld, waarin je kunt spelen, dansen en vliegen. Vogels zijn de kinderen van onze planeet, hun gefladder geeft kleur aan ons leven. Zij brengen ons beweging, muziek en speelsheid als zij voorbij vliegen. Stel je maar eens voor dat je op een dag wakker wordt en dat alle vogels verdwenen zijn. Dat je rondwaalt in een grijze wereld; dat je opkijkt naar een lege lucht; dat je luistert in een stil bos dat zwijgt. Gelukkig is het niet zo ver. Vogelkind vertelt het tedere levensverhaal van een dappere en wijze vogel.

Choreografie: Bruno Caverna
Concept & creatie: Bruno Caverna & Marcela Giesche
Artistieke leiding: Jack Timmermans
Muziek: Tian Rotteveel
Licht- en decorontwerp: Pink Steenvoorden
Kostuums: Rianne de Witte

Een dansvoorstelling met 3 dansers voor iedereen vanaf 4 jaar.

Met dank aan: Codarts Rotterdamse Dansacademie (RDA)
en ArtEZ hogeschool voor de kunsten

www.destilte.nl

handleiding leerlingenmateriaal

DANSEN IS SPELEN

Al spelend krijgt de mens grip op zijn wereld. Spel is de klink van de deur naar creativiteit. In spel verwerken we onze gevoelens, tasten we onze grenzen af en verwerven we nieuwe inzichten. De Stille wil kinderen prikkelen om hun éigen verhaal te maken. Het grenzeloze verhaal van de verbeelding. Albert Einstein wist het al: 'Logica brengt je van A naar B. Verbeelding brengt je overal.' Dankzij onze verbeelding kunnen wij ons ook van het onbekende een voorstelling maken.

Ter verduidelijking zijn op alle pagina's de volgende pictogrammen gehanteerd:

Voor het bezoek aan de voorstelling

In de klas

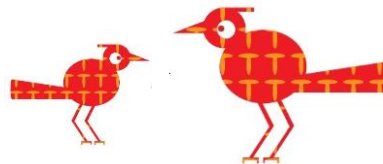

In de speelzaal

Na het bezoek aan de voorstelling

L I C H A A M S T A A L

Dans begint bij de taal van het lichaam, een taal die wij spreken en verstaan zonder dat we het echt in de gaten hebben. Wij geven signalen af, ook als wij 'niks zeggen'. Kijken we recht vooruit of kijken we naar de grond? Laten we het hoofd hangen of lopen we met de neus in de wind.... Dansen doen we bewust. De dansers drukken precies uit wat ze met het lichaam willen vertellen.

gesprekje in de klas

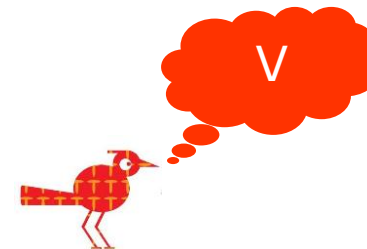
U kent uw leerlingen het beste. Stel de vragen die u van toepassing vindt op uw kinderen.

Een eerste vraag, waarbij elk antwoord waardevol is:

De dansers vertellen zonder woorden, ze maken gebruik van lichaamstaal. Wat denk je dat lichaamstaal is?

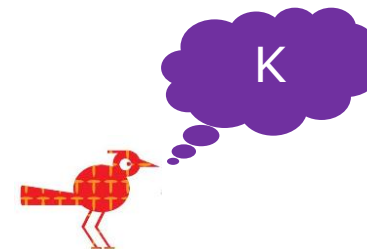
Stel een aantal van de volgende vragen en laat de leerlingen non-verbale voorbeelden geven:

- Hoe geef ik aan dat ik ergens iets hoor?
- Hoe maak ik zonder woorden duidelijk dat iedereen stil moet zijn?
- Ik hoor iets heel zachtjes.... Ik hoor iets HEEL HARD...
- SSSsttt... Wat doe ik daarbij met mijn handen, en met mijn lichaam, met mijn gezicht?
- Ik zwaai naar een onzichtbare vriendje

Het uiten van gevoelens doen mensen vaak hetzelfde: als je blij bent, ga je met je lichaam omhoog. Denk maar eens aan voetbalsupporters als er een doelpunt gemaakt is.

- Wat doe je als je verdrietig bent?
- Als je bang bent?
- Als je heel boos bent?
- Als je het koud hebt?
- Doet iedereen hetzelfde? Of zie je verschillen?
- Loopt een jongen anders dan een meisje?
- Als jullie willen laten zien dat je goed oplet, hoe gedraag je je dan?

Vraag de leerlingen te laten zien hoe ze zouden reageren als ze:

- een mooi cadeau krijgen
- een brief krijgen dat ze niet meer naar school mogen....

Dieren, dus ook vogels, spreken lichaamstaal. Op de volgende bladzijde vindt u foto's om te laten zien.

L I C H A A M S T A A L

Hoe zouden zij zich voelen?

Wat wil deze vogel zeggen, denk je?

VOOR IN DE SPEELZAAL - UIT HET EI

- startpositie** In een kring hebben alle kinderen zich zo klein mogelijk gemaakt. Ze zitten in een eitje. De eitjes gaan rollen door de wind. U maakt blaasgeluiden alsof het de wind is. Bij elk blaassignaal gaan de eitjes zachtjes rollen. U kunt kiezen voor zachte geluidjes of juist meer stormachtige.
- variatie** Maak een blaasgeluidje per kind apart, zodat alleen hij/zij mag rollen. Blaas de kinderen zo weer terug naar de kring.

- startpositie** Eén of twee kinderen ligt in het midden van de kring. Dit eitje gaan we 'uitpakken', alsof het een kadootje is.

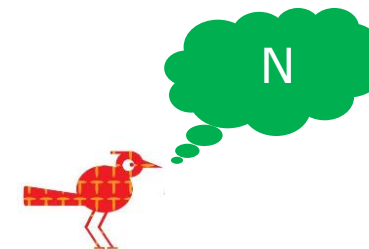
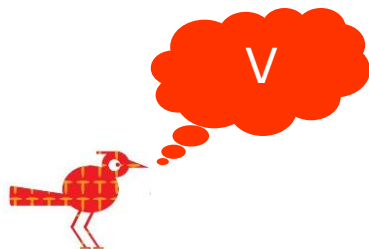
- openmaken** Om de beurt mag een kind één lichaamsdeel heel voorzichtig uitpakken. Wat komt er uit dit ei? Op wat voor een dier lijkt het?

- stapje verder** Dezelfde opdracht kan in tweetallen uitgevoerd worden. Eén kind is het ei, de ander pakt uit. Misschien kunnen ze zelf nog eens herhalen hoe ze zijn uitgepakt?

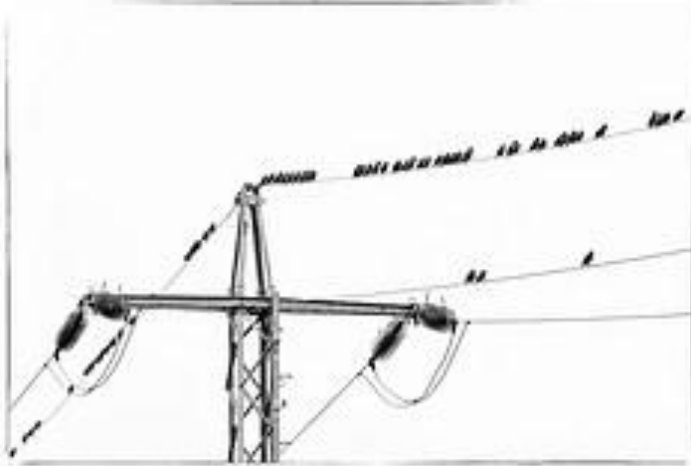
- variatie** 'Beeldhouw' het uitgekomen ei tot een fantasiedier. Wat voor naam geven we het dier? Hoe loopt dit dier? Bij een klap in de hand mogen ze een stap zetten. Bouw dit rustig op en verras de kinderen met uw klapsignaal. Tussendoor moeten ze bevroren blijven! Bewegen alleen de voeten bij elke klap? De leerlingen mogen zelf een ander lichaamsdeel kiezen wat mee mag doen met de voet. Als de kinderen dat moeilijk vinden kunt u een suggestie doen.

- stapje verder** Laat ze het maar uitproberen op een muziekje. Ieder kiest zijn eigen weg en zoekt daarbij de lege plekken!

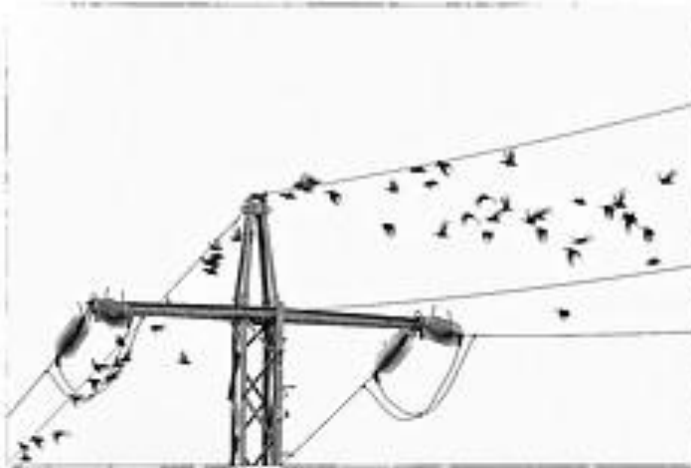
- verstoppertje** De helft van de groep maakt een stilstaande en lekker brede pose. Zij zijn de wolken! De andere helft zijn de jonge dieren. Zij mogen door de ruimte gaan op muziek. Als de muziek stopt moeten ze zo snel mogelijk zich verstoppen achter een wolk. De wolk wordt nu het jonge dier en de jonge dieren worden wolk.

VOOR IN DE SPEELZAAL - ZWERMEN

startpositie Alle kinderen staan op één lijn, alsof ze op een elektriciteitsdraad zitten.
Als de muziek klinkt, mag één kind door de zaal 'vliegen'.
Als de muziek stopt, zoekt deze een andere plek, waar al een kind staat. Vervolgens vliegt die door de zaal.
Dit kan uitgebreid worden naar met zijn tweeën of drieën door de zaal. Tenslotte met zijn allen: zoek de lege plekken!

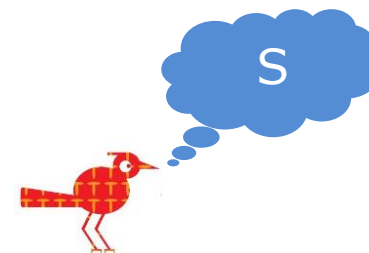
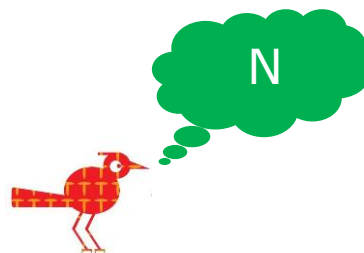
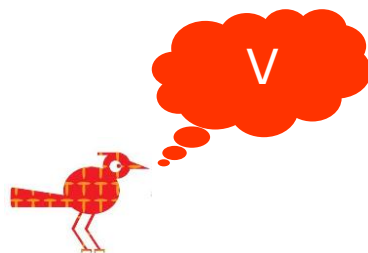

startpositie De helft van de groep heeft een plek midden in de ruimte gezocht. De andere helft staat op de 'draad'.
Als de muziek klinkt 'vliegen' zij door de zaal. Zodra ze vlakbij een stilstaande vogel komen, moet plotseling de andere kant op gevlogen worden! Wissel na een tijdje de groepen om.

stapje verder Alle kinderen vliegen door de zaal, zoekend naar de lege plekken. Komen ze een andere vogel tegen, dan kunnen ze kiezen. Of ze vliegen plotseling de andere kant op, of ze vliegen een tijdje met deze vogel mee!

variatie De helft van de groep heeft een eigen plek in de ruimte en zit 'vastgelijmd' aan de vloer met de voeten. Zij zijn de 'kinderen'. De anderen zijn de 'vogels'. Bij iedere vogel hoort een kind. Als de vogels door de ruimte zwermen, volgen de kinderen hun vogel met hun ogen. Uit te breiden naar volgen met het bovenlijf, volgen met de armen, of met een lichaamsdeel naar keuze! Natuurlijk wordt gewisseld van groep.

Tip: vraag de kinderen zelf met welk lichaamsdeel ze het pad van hun vogelvriend willen volgen.

NA DE VOORSTELLING

gesprekje in de klas

Deze vragen zijn bedoeld om een gesprek op gang te brengen met de leerlingen naar aanleiding van de voorstelling. Er hoeft geen pasklaar antwoord te zijn. Elk antwoord heeft zijn waarde. Er is geen goed of fout. Zolang het denken maar in gang gezet wordt.

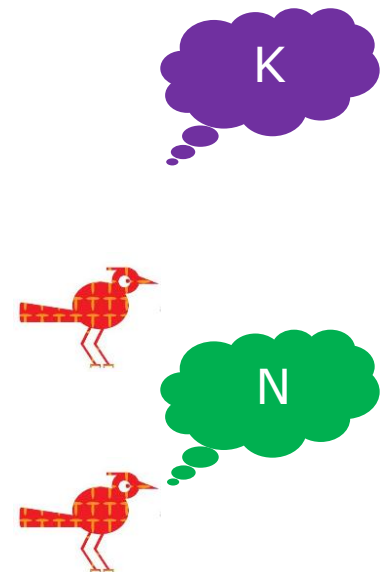
Wat heb je gezien?

Heb je vogels of mensen gezien?

Hoe gingen ze met elkaar om?

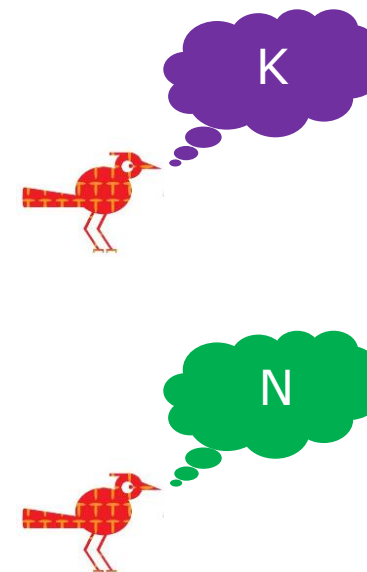
Een van de mooiste plekjes in de wereld is de binnenwereld van een kind. Om daar als leerkracht getuige van te mogen zijn is een voorrecht. Geniet ervan. Wij doen dat ook, zoveel als we kunnen.

NIEUWE WOORDEN LEREN.....

theater
podium
choreograferen
toneelbeeld
kostuums
licht
applaus

gebouw waar de dansvoorstelling plaatsvindt
vloer waarop gedanst wordt, meestal zwart
dansen maken
spullen op het podium, staand of hangend
kleden die de dansers aan hebben speciaal voor de voorstelling
sterke lampen die het podium in het licht zetten
in je handen klappen als de voorstelling is afgelopen en de
dansers een buiging maken

De Stilte
Postbus 7211
4800 GE BREDA
T 076 - 5138125
F 076 - 5138605
E info@destilte.nl
W www.destilte.nl

Samenstelling lesbrief: Femke Somerwil, Arienne Zwijnenburg, Gertien Bergstra, Jack Timmermans

tot ziens bij de voorstelling!

